

Tverrprofesjonelt arbeid

- fra politiske føringer til oppfølging i praksis.

Muligheter og utfordringer

Ellen Berg

Førstemanuensis, ILF, Norges idrettshøgskole

Spesialpedagog/idrettspedagog, TRS kompetansesenter
for sjeldne diagnoser, Sunnaas sykehus

NIH

Institutt for lærerutdanning og friluftslivsstudier
NORGES IDRETTSHØGSKOLE

Agenda

- Bakteppe
- Narrativ – involvering av barn og foreldre
- Politiske føringer
- Forståelser av samhandling på tvers – «kjært barn har mange navn»
- Forskningsbasert kunnskap om fenomenet
- Hva er sentralt for et godt fungerende tverrprofesjonelt arbeid?

Bakteppe

- Egne erfaringer som spesialpedagog/idrettspedagog i et tverrfaglig team (psykolog, lege, sosionom, spesialpedagog, ergoterapeut, fysioterapeut, barnevernspedagog)
- Over 20 års praksis i møte med barn og unge, foreldre/foresatte, skole og hjelpeapparat – fra veilederposisjon (både internt på senteret og eksternt)
- Egne erfaringer som mor til to skolebarn
- Fra en doktorgradsstudie om barn og unges erfaringer med kroppsøvningsfaget når barnet/den unge har en sjelden diagnose (fysisk funksjonshemming) (Svendby, 2013)
- Bokprosjekt: Kroppsøving – med rom for alle. Om læring, anerkjennelse, samhandling og utforskning (Berg, 2021)

Med barn og unge i midten

Snakk med meg

Jeg kan.

Jeg vil.

Snakk med meg!

Hør på hva jeg har å si!

Tro på meg!

Prøv å forstå

hvordan jeg har det.

Spør meg

hvordan det går.

Jeg vet

hva jeg kan!

Vi finner

en løsning.

Snakk med meg!

Jeg vil!

Jeg kan! (Berg, 2021)

Å møte barn og unge der de er

Hvis det i sannhet skal lykkes

å føre et menneske hen til et bestemt sted,

må man først og fremst passe på å finne ham der

hvor han er,

og begynne der.

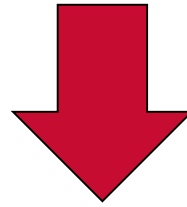
(I Søren Kierkegaards *hjelpkunst* (1901))

Foreldrenes erfaringer

«Jeg kjenner mitt barn»

Politiske føringer - mer samhandling på tvers

- Behov for samarbeid mellom helse- og omsorgssektoren og utdanningssektoren om barn og unge som trenger samordnet bistand (Meld. St. 21 (2016-2017))
- Lovendring i opplæringsloven:
- *Skolen skal samarbeide med relevante kommunale tjenester om vurdering og oppfølging av barn og unge med helsemessige, personlige, sosiale eller emosjonelle vansker (§ 15-8).*

Kjært barn har mange navn og ulike betydninger/forståelser

- *Tverrfaglig*
- *Flerfaglig*
- Integreert tverrfaglig
- Moderat tverrfaglig
- Fagkobling
- Tverrprofesjonalitet
- *Tverrprofesjonelt* arbeid
- Tverretatlig samarbeid
- Transfaglighet
- Kryssfaglighet
- Monofaglighet

Ulike yrkesgrupper/
instanser
samarbeider
om å løse en
oppgave

Forståelser av samarbeid

Informasjon – utveksling av gjensidig informasjon mellom ulike parter

Dialog og drøftinger – reell og sannferdig *diskusjon* der ulike synspunkter og oppfatninger fremmes med mål om enighet

Medvirkning og medbestemmelse – reelt samarbeid/partnerskap der partene fatter beslutninger sammen

Samhandling – med vekt på ‘vi-holdning’

- Samhandling innehar sentrale aspekter for et likeverdig og godt samarbeid; det *relasjonelle*, *prosessuelle* og *handlingsdimensjonen* blir tillagt vekt

- I tillegg inkluderer samhandling en *felleskapsdimensjon*, der samarbeidet preges av aktiv felles deltagelse av partene som arbeider sammen
- En slik ‘*vi-holdning*’ er sentralt for å utvikle et godt fungerende tverrprofesjonelt samarbeid (Johannessen & Skotheim, 2018; Nordahl, 2015; Svendby, 2017; Westergård & Galloway, 2010).

Krevende – men viktig!

- Tid, struktur, makt- og interesse motsetninger, grensedragninger mot andre profesjoner, og ulike forståelsesrammer (Johannessen & Skotheim, 2018; Kvello, 2018; Omdal & Thygesen, 2018).
- Fungerer best når samhandlingen preges av åpenhet, tydelig felles mål og respekt for andres kompetanse
- Trygghet på eget fagfelt og åpen for andre synsvinkler
- Å være åpen om usikkerhet og dilemmaer: å gå på læringstokt sammen!

Åpenhet og informasjon om støttesystemet

- Det interne laget på skolen
- Det eksterne laget
- Samarbeid mellom skole-hjem og støttesystemet – finne gode samhandlingsformer

Kunsten å tåle uenighet og rette blikket fremover

- Lytt til det foreldre/brukere/barn/unge er misfornøyd med eller bekymret for
- Ikke avvis kritikk selv om den er urimelig
- Rett oppmerksomheten mot framtiden
- Legg vekt på muligheter i enighet og endring
- Ikke gå i forsvar
- Følg opp det som det er blitt enighet om

«Å tidlig bygge broer tuftet på felles målsettinger, tillit og kontakt»

(Nordahl, 2015)

Den emosjonelle dimensjonen

Psykolog Sissel Gran:

‘Foreldreskap er ikke en rolle, men et avtrykk i hjertet, spor i hjernen, i huden, i håndflaten, en erkjennelse av barnets nærvær og integritet i vår egen kropp og sjel’ (Gran, sitert i Nordahl, 2015, s. 113).

Som profesjonsutøvere må man derfor ha en bevissthet om at man går inn i samhandlingen med foreldre og andre med både mage, hode og hjerte

Oppsummering

- BEVISSTHET om hvordan man forstår og praktiserer tverrprofesjonelt arbeid
- For studenter – ØVE på samhandling på tvers (et eksempel er INTERACT v/OsloMet).
- Være pådrivere og initiativtakere til samhandling på tvers – UTFORSK hvordan dette kan gjøres i praksisperioder
- Fra informasjons- og erfaringsutveksling til myndiggjøring og RESSURSORIENTERING
- Ha brukeren/pasienten/eleven/barnet i sentrum!
INVOLVERING/MEDVIRKNING

forts

- Åpenhet og DELINGSKULTUR
- Skape rom for USIKKERHET og ÆRLIGHET
- LEDELSEN som initiativtakere
- SKAPE ROM for bedre samarbeid mellom barn/unge, foreldre og skole- og helsetjenesten

Referanser

- Høie, M.M., & Thorød, A.B. (2018). “Alle skal med” – ideal eller realitet? In H. Omdal & R. Thygesen (Eds.), *Å falle mellom to stoler : samarbeid til barnets beste i barnehage og skole* (pp 103-134). Oslo: Universitetsforl.
- Johannesen, B., & Skotheim, T. (2018). Et lag rundt eleven og læreren. In B. Johannesen & T. Skotheim (Eds.), *Barn og unge i midten : tverrfaglig og tverretatlig arbeid i barn og unges oppvekst.* (pp. 18- 43). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Kvello, Ø. (2018). Hvorfor kloke hoder ikke jobber flerfaglig eller tverrfaglig. In H. Omdal & R. Thygesen (Eds.), *Å falle mellom to stoler : samarbeid til barnets beste i barnehage og skole* (pp 74- 87). Oslo: Universitetsforl.
- Lund, I. (2018). Kommunikasjonens muligheter og utfordringer i samarbeid. In B. Johannesen & T. Skotheim (Eds.), *Barn og unge i midten : tverrfaglig og tverretatlig arbeid i barn og unges oppvekst.* (pp. 338-357). Oslo: Gyldendal akademisk.